

Súd: Okresný súd Nové Zámky
Spisová značka: 9C/191/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4412216022
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 06. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Kornélia Harcová
ECLI: ECLI:SK:OSNZ:2014:4412216022.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Nové Zámky v právnej veci žalobkyne: J. M. R., nar. XX.XX.XXXX, bytom Q. M., U. XX, štátny občan SR, zastúpená: H. Z. J. R., O., advokát, so sídlom Q. M., U. XX, a vedľajším účastníkom na strane žalobkyne: H. Z. J. R., O., bytom Q. M., U. XX, štátny občan SR, proti žalovanému: Sociálna poisťovňa, so sídlom Bratislava, 29. augusta 8, Sociálna poisťovňa, pobočka Nové Zámky, Gy. Széchényiho 10, Nové Zámky, o zaplatenie 1.227,54 Eur, sudkyňou Mgr. Kornéliou Harcovou, takto

rozhodol:

Súd žalobu z a m i e t a.

Žalobkyňa a vedľajší účastník na strane žalobkyne sú p o v i n n í spoločne a nerozdielne nahradiť žalovanému trovy konania sumu 88,41 Eur, do troch dní po právoplatnosti rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

Žalobkyňa žalobou zo dňa 26.07.2012 sa domáhala zaplatenia sumy 1.227,54 Eur s príslušným úrokom z omeškania z jednotlivých čiastkových plnení. Svoju žalobu odôvodnila tým, že dňa 10.03.1999 nadobudol právoplatnosť rozsudok Okresného súdu Nové Zámky č. k. 10C/6/99-11 zo dňa 09.02.1999, ktorým bolo zrušené bezpodielové spoluvlastníctvo manželov za trvania manželov a to navrhovateľky a vedľajšieho účastníka, ktorí sú aj v súčasnosti manželmi a dňa 22.06.2011 postupca - zástupca žalobkyne a zároveň vedľajší účastník oznámil žalovanému, že svoju pohľadávku voči nej na starobnom dôchodku vo výške a so splatnosťou podľa osobitného predpisu postúpil v súlade s § 524 Obč. zák. písomnou zmluvou zo dňa 11.03.1999 svojej manželke postupníkovi a zároveň žalobkyňi. Tohto istého dňa, teda 22.06.2011 postupca - zástupca žalobkyne oznámil vyššie uvedenú skutočnosť aj organizovanej zložke žalovaného.

Dňa 12.08.2011 bol postupcovi - zástupcovi žalobkyne doručený list od žalovaného zo dňa 09.08.2011, ktorým okrem iného oznámil, že postupca má mesačný dôchodok vo výške 404,60 Eur, ale od 12.09.2011 žalovaný začne vykonávať zrážky z dôchodku mesačne v sume 81,08 Eur na úhradu vymáhanej pohľadávky v rámci exekúcie č. EX 1880/04 u súdneho exekútora JUDr. Milana Striešku, exekútorský úrad Vrábľe. Doplatok za dobu od 11.05.2011 do 11.09.2011 v sume 1 327,46 Eur poukázal žalovaný poštovým poukazom na výplatu, pričom z doplatku zrazil sumu 304,42 Eur, ktorú použil na čiastočnú úhradu pohľadávky. Dňa 17.08.2011 žalovaná zaplatil postupcovi zástupcovi žalobkyňi doplatok mesačného starobného dôchodku za dobu od 11.05.2011 do 11.09.2011 v sume 1.327,46 Eur postihnutú zrážkou na exekúciu. Dňa 19.08.2011 žalobkyňa zaslala list žalovanému, ktorým vyzvala žalovaného, aby jej neodkladne najneskôr do 3 dní zaplatil 304,42 Eur a aby jej od 12.09.2011 pravidelne mesačne platil 404,60 Eur.

Žalovaný listom zo dňa 29.09.2011 oznámil zástupcovi žalobkyne, že žalovaný ako platiteľ dôchodku nie je vecne príslušný skúmať oprávnenosť vymáhania pohľadávky, ani kontrolovať správnosť postupu

s nariadením exekúcie. Zároveň je povinný v súlade s § 66 Exekučného poriadku vykonávať zrážky z dôchodku ihneď po doručení exekučného príkazu. Z toho dôvodu bol v období od 12.09.2011 do 12.12.2011 zo strany žalovaného vyplácaný zástupcovi žalobkyne starobný dôchodok vo výške 323,52 Eur, postihnutý zrážkami na exekúciu vo výške 81,08 Eur a v období od 12.01.2012 do 12.07.2012 žalovaný vyplatil zástupcovi žalobkyne mesačný dôchodok vo výške 332,45 Eur postihnutý zrážkami na exekúciu vo výške 85,55 Eur. Celkové zrážky za mesiac január až júl 2012 predstavujú 598,50 Eur.

Žalovaný vo svojom vyjadrení zo dňa 20.09.2012 uviedol, že so žalobou nesúhlasí a navrhuje ju zamietnuť z dôvodu, že s poukazom na ust. § 119 Zák. č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení nie je možné nárok na dávku postúpiť. Z tohto dôvodu žalovaný oznámenie o postúpení pohľadávky zo dňa 22.06.2011 považoval za právne bezvýznamné. Zástupcovi žalobkyne, jej manželovi, bol od 11.05.2011 priznaný starobný dôchodok v sume 404,60 Eur mesačne. Na základe exekučného príkazu č. EX 1880/04-105 vydaného Exekútorským úradom vo Vrábľoch, súdnym exekútorom JUDr. Milanom Strieškom dňa 17.05.2011, žalovaný zabezpečuje pravidelné zrážky z dôchodku povinného manžela vo výške 81,08 Eur v prospech oprávneného. V súvislosti so zrážkami exekúcie a o neodkladnom zaplatení sumy 304,42 Eur zástupcu žalobkyne, žalovaný mu listom zo dňa 27.09.2011 oznámil, že ako platiteľovi dôchodkových dávok mu neprislúcha skúmať oprávnenosť vymáhania pohľadávok a ani kontrolovať správnosť postupu súdneho exekútora v súvislosti s nariadením exekúcie.

Súd rozsudkom zo dňa 20.02.2013 zamietol žalobu žalobkyne, pričom vychádzal z tej skutočnosti, že v zmysle § 119 zák. č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení, nie je možné nárok na dávku postúpiť na inú osobu. Proti tomuto rozsudku podala žalobkyňa dňa 26.03.2013 odvolanie, kde namietala zaujatosť konajúcej sudkyne, aj keď túto skutočnosť v priebehu konania nenamietala. Krajský súd v Nitre uznesením č. k. 5Co/164/2013-81 zo dňa 21.06.2013 zrušil predmetný rozsudok a vylúčil konajúcu sudkyňu Mgr. Vieru Betákovú z prejednávania a rozhodovania vo veci. Následne bolo vytyčené pojednávania na deň 09.12.2013 konajúcou sudkyňou, na ktoré pojednávania sa dostavil asi zástupca žalobcu, ktorý sa nevedel identifikovať, pretože nemal u seba doklad totožnosti. Z toho dôvodu namietal podaním zo dňa 10.02.2014 ako aj podaním zo dňa 18.02.2014 zaujatosť konajúcej sudkyne, o tejto námietke však Krajský súd v Nitre nerozhodoval, nakoľko bola vznesená oneskorene, zástupca žalobkyne si ju neuplatnil v lehote 15 dní, odkedy sa mohol dozvedieť o dôvode, pre ktorý je sudca vylúčený, tak ako mu to ukladá ust. § 15a ods. 2/ O.s.p.

Na pojednávaní dňa 19.06.2014 sa zástupca žalobkyne pridržiaval svojich pôvodných vyjadrení, ako nové dôkazy označil rozhodnutia tunajšieho súdu v exekučných veciach z roku 2006, kde boli zamietnuté návrhy povinného na zastavenie exekúcie.

Zástupkyňa žalovaného poukazovala na ust. § 119 Zák. č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení ako aj na § 37 ods. 2/ Obč. zák., keď namietala, že právny úkon, ktorého predmetom je nemožné plnenie, je neplatným a poukazovala aj na § 39 Obč. zák. na neplatnosť právneho úkonu z dôvodu, že odporuje zákonu, alebo ho obchádza, alebo sa prieči dobrým mravom. Podľa názoru žalovaného jediným cieľom tejto žaloby je, aby sa nevykonávali exekučné zrážky z dôchodku vedľajšieho účastníka, ktoré boli nariadené na základe rozhodnutia súdu podľa Exekučného poriadku. Ďalej uviedla, že žalobu žiada zamietnuť aj z toho dôvodu, že nepovažuje žalovaného za pasívne legitimovaného v konaní, pretože žalobkyňa si mala uplatniť nárok v zmysle zák. č. 514/2003, a to náhradu škody spôsobenú nesprávnym úradným postupom alebo nezákonným rozhodnutím štátnej alebo verejnej správy.

Súd vykonal dokazovanie výsluchom zástupkyne žalobkyne, vedľajším účastníkom na strane žalobkyne, žalovanou, a oboznámením sa s nasledovnými listinnými dôkazmi: rozsudkom tunajšieho súdu 10C 6/1999-11 zo dňa 09.02.1999, oznámením o postúpení pohľadávky, oznámením o vykonaní zrážok z dôchodku, kópiou poštovej poukážky z dávky, ktoré vyplatila žalovaná zástupcovi žalobkyne, výzvou zo dňa 19.08.2011, vyjadrením žalovanej zo dňa 23.09.2012 a odpoveďou žalovanej o vyplatenom starobnom dôchodku za jednotlivé obdobie od septembra 2011 do júla 2011 rozhodnutím Sociálnej poisťovne pre zástupcu žalobkyne, vyjadrením žalobkyne sa k návrhu a oznámením zástupcu žalobkyne o vstupe do konania na jej strane, rozsudkom z 20.02.2013, odvolaním z 26.03.2013, námietkou zaujatosti Mgr. Betákovvej, vyjadrením k námietke, vyjadrením žalovaného k odvolaniu, uznesením KS v Nitre č. k. 5Co/164/2013, 5NcC/16/2013 zo dňa 21.06.2013, sťažnosťou z 10.02.2014, žiadosťou o odročenie pojednávania z 18.02.2014, vyjadrením k námietke zaujatosti, prípisom KS v Nitre č. k. 6NcC/6/2014 z 31.03.2014 a zistil tento skutkový a právny stav:

V konaní tunajšieho súdu č. k. 10C/6/1999-11 zo dňa 09.02.1999 bolo bezpodielové spoluvlastníctvo manželov žalobkyne a jej zástupu ako aj vedľajšieho účastníka zrušené ku dňu 10.03.1999, keby nadobudol právoplatnosť predmetný rozsudok.

Zástupca žalobkyne oznámil žalovanému, že svoju pohľadávku voči žalovanej na svojom starobnom dôchodku vo výške a so splatnosťou podľa osobitného predpisu v súlade s § 524 a nasledujúcich Obč. zákonníka písomnou zmluvou zo dňa 11.03.1999 postúpil na žalobkyňu svoju manželku.

Žalovaný listom zo dňa 09.08.2011 oznámil zástupcovi žalobkyne, že bude vykonávať zrážky z jeho dôchodku, pričom doplatok za dobu od 11.05.2011 do 11.09.2011 v sume 1.327,46 Eur mu poukázal a z doplatku mu žalovaný zrazil sumu 304,42 Eur, ktorú použil na čiastočnú úhradu pohľadávky v exekučnej veci EX 1880/04-105 na základe exekučného príkazu súdneho exekútora JUDr. Milana Striešku. Žalobkyňa výzvou zo dňa 19.08.2011 žiadala od žalovaného neodkladné zaplatenie sumy 304,42 Eur a pravidelné platby vo výške 404,62 Eur od 12.09.2011 mesačne.

Odpoveďou žalovaného zo dňa 23.09.2011 adresovanej zástupcovi žalobkyne bolo preukázané, že žalovaný ako platiteľ dôchodku nie je vecne príslušný skúmať oprávnenosť vymáhania pohľadávky ani kontrolovať správnosť postupu s nariadením exekúcie. Zároveň je povinný v súlade s § 66 EXP vykonať zrážky z dôchodku ihneď po doručení exekučného príkazu, inak sa vystavuje hrozbe podania žaloby zo strany oprávneného.

Rozhodnutím Sociálnej poisťovne zo dňa 08.12.2011 bolo preukázané, že zástupcovi žalobkyne prináleží od 01.01.2012 starobný dôchodok vo výške 418,00 Eur.

Podľa § 65 ods. 1/ zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení platných zmien a doplnkov, poistenec má nárok na starobný dôchodok, ak bol dôchodkovo poistený najmenej 15 rokov a dovŕšil dôchodkový vek

Podľa § 117 ods. 4 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení platných zmien a doplnkov, príjemca dávky je poberateľ dávky, zákonný zástupca poberateľa dávky, fyzická osoba, ktorej bolo nezaopatrené dieťa zverené do náhradnej rodinnej starostlivosti, štatutárny zástupca zariadenia, v ktorom je nezaopatrené dieťa umiestnené na základe rozhodnutia súdu, alebo osobitný príjemca.

Podľa § 119 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení platných zmien a doplnkov, nárok na dávku nemožno postúpiť.

Na základe vykonaného dokazovania a podľa vyššie citovaných zákonných ustanovení mal súd za to, že je potrebné predmetnú žalobu zamietnuť, jednak z procesného hľadiska a to z nesprávneho označenia žalovaného, nakoľko podľa označenia v žalobe Sociálna poisťovňa, pobočka Nové Zámky je organizačnou zložkou Sociálnej poisťovne Ústredia ako právnickej spoločnosti zriadenej zo zákona a kompetencie a pôsobnosť pobočiek sú explicitne uvedené v zákone o sociálnom poistení a teda žalovaná takto označená nie je vecne pasívne legitimovaná v tomto konaní.

V zmysle ustanovení zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení nie je možné žalobe žalobkyne vyhovieť, pretože podľa vyššie citovaného zákona § 119 nie je možné nárok zástupcu žalobkyne na dávku postúpiť, nakoľko zákon o sociálnom poistení je v tomto prípade lex specialis vo vzťahu k Občianskemu zákonníku, ktorý všeobecne upravuje právny inštitút postúpenia pohľadávky v zmysle § 524 a nasledujúce. Dôchodok je možné podľa vyššie citovaného zákona priznať iba tomu, kto má naň nárok, teda v danom prípade na zástupcu žalobkyne a nie je možné takúto dávku postúpiť na inú osobu. Z tohto dôvodu aj nárok na výplatu dôchodku sa výlučne viaže na osobu, ktorej bol dôchodok priznaný Rozhodnutím Sociálnej poisťovne a podľa ďalšieho st. § 117 ods. 4 vyššie citovaného zákona, tento presne definuje, kto je príjemcom dávky, teda v danom prípade dôchodku a je ním poberateľ dôchodku a presne je v tomto ust. uvedené, kto ním môže byť. Z týchto zákonných ustanovení potom jednoznačne vyplýva, že výplata starobného dôchodku je stanovená na vyplácanie dôchodcovi, ktorému bol dôchodok priznaný na základe rozhodnutia. Dávky dôchodku začali byť vyplácané zástupcovi žalobkyne až v roku 2011, keď mu rozhodnutím bol priznaný starobný dôchodok. Žalovaný podľa zákona vykonával zrážky zo starobného dôchodku zástupcu žalobkyne v sume 81,08 Eur, na základe

exekučného príkazu exekútorského úradu JUDr. Milana Striešku pod č. EX 1880/04-105 a nemal dôvod skúmať platnosť alebo neplatnosť exekučného príkazu. Žalovaný je povinný v súlade s § 66 Exekučného poriadku vykonať zrážky z dôchodku ihneď po doručení exekučného príkazu, inak sa vystavuje hrozbe podania žaloby zo strany oprávneného. Za nariadenie exekúcie je v plnej miere zodpovedný príslušný súdny exekútor.

Podľa § 524 ods. 1/ a 2/ Občianskeho zákonníka, veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému. S postúpenou pohľadávkou prechádza aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené.

Podľa § 525 ods. 1/ Občianskeho zákonníka, postúpiť nemožno pohľadávku, ktorá zaniká najneskôr smrťou veriteľa alebo ktorej obsah by sa zmenou veriteľa zmenil. Postúpiť nemožno ani pohľadávku, pokiaľ nemôže byť postihnutá výkonom rozhodnutia.

Podľa § 844 Občianskeho zákonníka, právo na dôchodok nemožno previesť na iného. Splatné dávky možno však postúpiť.

Postúpením pohľadávky je taká zmena v subjektoch záväzkového právneho vzťahu, keď na základe zmluvy medzi pôvodným veriteľom (postupcom) a treťou osobou (postupníkom) postúpi pôvodný veriteľ svoju pohľadávku proti dlžníkovi novému veriteľovi, a to i bez súhlasu dlžníka. Na zmluvu o postúpení pohľadávky sa vzťahujú všetky požiadavky Občianskeho zákonníka na platný právny úkon. Pokiaľ ide o osobu postupcu, vyžaduje sa od neho predovšetkým prejav vôle a jeho spôsobilosť na právne úkony. Predmet plnenia (pohľadávka) musí byť možný a dovolený, t. j. predovšetkým nesmie byť v rozpore so zákonom. Základným predpokladom postúpenia pohľadávky z doterajšieho veriteľa na nového veriteľa je existencia pohľadávky, teda práva na plnenie. Z postúpenia sú vylúčené pohľadávky uvedené v § 525 OZ, resp. pohľadávky vylúčené z postúpenia na základe osobitného zákona. Ak by napriek zákonnému zákazu došlo k postúpeniu pohľadávky, zmluva o postúpení by bola absolútne neplatná v zmysle § 39 Obč. zák. Táto neplatnosť pôsobí od začiatku, pričom túto neplatnosť nemožno zhojiť. Postúpiť nemožno ani právo na dôchodok podľa § 844 OZ, pretože právo na vyplácanie dôchodku je rýdzo osobným právom viažucim sa na prijímateľa dôchodku, preto toto právo nie je možné previesť alebo postúpiť na iného. Postúpiť možno iba už splatné dávky (dávky, ktoré už mali byť vyplatené), pretože už tvoria pohľadávku príjemcu dôchodku, s ktorou môže voľne nakladať.

Čo sa týka námietok zástupcu žalobkyne, že k postúpeniu pohľadávky prišlo ešte v roku 1999 a zákon o sociálnom poistení bol účinný až od roku 2003 a preto na tento prípad ho nie je možné aplikovať, súd mal za to, že v tomto prípade sa jednalo o postúpenie pohľadávky, ktorú nebolo možné postúpiť ani podľa platných ustanovení Obč. zák. ani podľa ustanovení zákona o sociálnom poistení, pretože samotný Obč. zák. zakazuje v § 844 postúpenie pohľadávky práva na dôchodok, teda súd pri rozhodovaní o žalobe žalobkyne nebral do úvahy len samotný zákon o sociálnom poistení, ktorý je lex specialis k Obč. zák., ale v zmysle samotného Obč. zák. ustálil, že zo strany zástupcu žalobkyne išlo o postúpenie takej pohľadávky, ktorej postúpenie je v zmysle § 525 OZ zakázané, teda samotné postúpenie pohľadávky bolo zo zákona neplatné. Keďže nedošlo k platnému postúpeniu pohľadávky na žalobkyňu, žalobkyňa z takéhoto právneho úkonu nemohla nadobudnúť žiadne práva ani povinnosti a nemohla byť ani aktívne legitimovaná v tomto konaní, preto súd žalobu v plnom rozsahu zamietol a ďalšími námietkami ohľadne pasívnej legitímácie žalovaného sa z dôvodu hospodárnosti konania už nezaoberal.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1/ O.s.p., že v konaní plne úspešnému žalovanému priznal ich náhradu vo výške 88,41 Eur, ktorá pozostáva z náhrady cestovného vo výške 28,62 Eur za cestu na pojednávanie konané dňa 20.02.2013 z Bratislavy do Nových Zámok a späť, osobným motorovým vozidlom Volkswagen R., EČV U s priemernou spotrebou 6,5/100 km, celkovo spotrebovalo osobné vozidlo PHL: 20,74 l motorovej nafty, pri počte najazdených km mimo mesta 214 a v meste 27, s tým, že spotreba PHL v meste bola 3,19 l nafty a mimo mesta 17,55 l, z náhrady cestovného vo výške 27,12 Eur za cestu na pojednávanie konané dňa 09.12.2013 z Bratislavy do Nových Zámok a späť, osobným motorovým vozidlom T. R., EČV U s priemernou spotrebou 6,5/100 km, celkovo spotrebovalo osobné vozidlo PHL: 20,39 l motorovej nafty, pri počte najazdených km mimo mesta 207 a v meste 29, s tým, že spotreba PHL v meste bola 3,42 l nafty a mimo mesta 16,97 l, z náhrady cestovného vo výške 32,67 Eur za cestu na pojednávanie konané dňa 19.06.2014 z Bratislavy do Nových Zámok a späť, osobným motorovým vozidlom T. Y., EČV U s priemernou spotrebou 6,5/100 km, celkovo spotrebovalo

osobné vozidlo PHL: 22,69 l motorovej nafty, pri počte najazdených km mimo mesta 204 a v meste 28, s tým, že spotreba PHL v meste bola 3,72 l nafty a mimo mesta 18,97 l. Keďže v konaní vystupujúci vedľajší účastník na strane žalobkyne podľa názoru súdu má rovnaké postavenie ako žalobkyňa, súd zaviazal tak žalobkyňu ako aj vedľajšieho účastníka spoločne a nerozdielne k náhrade trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Nitre.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§ 205 ods. 1 O.s.p.).

Odvolanie proti rozsudku, alebo uzneseniu ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej možno odôvodniť len tým, že

a/ v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1/,

b/ konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci

c/ súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností

d/ súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam

e/ doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti, alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§205a),

f/ rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné

rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie

podľa osobitného zákona, ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých

detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.